

ben, Nógrádmegyében. megh. 1893. aug. 28-án, 76 éves korában, Budapesten. 1834-ben Budán működött, hol 25 frt volt a fizetése. 1835-ben innen megvált. 1840-ben Kaposvárott, Zalaegerszegen, 1841-ben Győrött és Komáromban működött. Később Török Béni színész (L. o.) felesége lett. Leányuk: Munkácsy Flóra, színésznő, a későbbi Feleky Miklósné. (L. o.) (Családjából származott Mézszáros Kálmán (L. o.), az Orsz. Színészegyesület volt irodagazgatója.) Munkácsy irodalmi műve: Magyar Thália.

Munkapad. Így nevezik a színházakban a színpad felső területének azon részét, ahol a díszletek zsinórozását és csigázását kezelik. (V. ö. Zsinórpad.)

Munkás-műkedvelő Szövetség Színháza. Megnyílt Budapesten, 1915. dec. 19-én, Nagydíófa ucca 3. szám alatt.

Munzlinger József, a varsói operaház basszistája, 1922. szept. 1-én mint vendég fellépett a Városi Színházban, a »Faust« Mefisztójában. 1923. jún. 23-án u. o. ugyanabban a szerepben lépett fel.

Murai Károly, (cs. n. Kovács László) író, hírlapíró, sz. 1857-ben, Kecskeméten. Középiskoláit szülővárosában és Pozsonyban végezte. A budapesti egyetemen jogot hallgatott. Színművei: »Az első évforduló«, vj. 1 felv. Bem. 1882. máj. 22. Nemzeti Színház. »Virágfakadás«, vj. 1 felv. Bem. 1886. nov. 12. U. o. »Huszárszerelem«, vj. 2 felv. Bem. 1890. okt. 31. U. o. (A bécsi Deutsches Theaterben: 1891. okt. 9. Berlinben és Brünbnben: 1891. nov. 14.) »Az ördög fia«, vj. 1 felv. 1892. »A pezsgő« vj. 3 felv. 1893. U. o. »Citérás«, operett 3 felv. Zen. szerz. Konti József. Bem. 1894. febr. 23. Népszínház. — Monológjai. »Ádám és Éva«, »A mama«, »A revolver«, »A váratlan fordulat«, »Aki mer, az nyer«. — Fordítása: »A kis cukrászné«, operett 3 felv. Írta: Dèpre Ernst. Zen. szerz. Clairville Charles. Bem. 1897. aug. 31. Kisfaludy Színház.

Murányi Ignác, temesi főispán 1869. okt. havában ezer forintot ajánlott fel a Nemzeti Színház részére. (»A Hon«, 1869. okt. 30.)

Murányi József, 1902. okt. 26-tól a kassai »Színházi Ujság« szerkesztője volt.

Murányi Julis, színésznő, sz. 1880. okt. 6-án, Szegeden. Színpadra lépett 1898. virágvasárnapján, Dobó Sándor színigazgatónál.

Murányi Zsigmond, úttörő színész, egy zilahi ev. ref. lelkész fia; előbb Erdélyben asszessor volt, majd Dérynével együtt működött Pesten. 1807-ben nejével Pestre szerződött, ahol a második magyar színtársulat egyik vezetője lett, de egy év múlva visszamentek Kolozsvárra. 1811—1814-ben ismét Pestre kerül, majd vidéki színpadokon vendégszerepel. 1816—1817-ben Miskolcon és Kassán játszik, 1819-ben Székesfehérvárott volt, 1820-ban visszakerül Miskolcra, 1821-ben Komáromban volt nejével és négy gyermekével. 1822. aug. 4-én táblabíró tisztséget nyert. (Lásd erről: »Magyar Kurir«, 1822. I. kötet, 398. lap.) 1824—27-ig Kolozsvárott működött. A későbbi években megvált a színpadtól. — 20 színdarabot fordított németből. Eredeti munkái ezek: »Karolo Karolino«, vj. »Idoli«, vj. 1 felv. (1795). »Hivség próbája«, vj. 3 felv. 1809. »Leánybarátság«, vj. 1 felv. 1809. »Zitah Mani«, vitézi játék 5 f. 1810. »Ezüst menyegző«, 1810. »Mária Terézia és a magyarok hűsége«, történelmi rajzolat 4 felv. 1822. — Déryné szerint: »színdarabokban is, énekekben is mindent gyengén játszott.« Azt is írja róla, hogy fahangja volt. Mint rendező hasznára volt a vándortársulatoknak.

Murányi Zsigmondné Lefèvre Terézia, úttörő színésznő, egy francia menekült leánya, 1803-ban már Kolozsvárott színésznő volt, naiva szerep körben és ez év március 14-én lépett fel először. 1804. máj. 21. óta kimaradt és 1805. jan. 6-án újra szerződött s 1806-ig működött ott. Itt ismerkedett meg későbbi férjével, M. Zsigmonddal, kivel egybekelt és vele a pesti társasághoz szerződött. 1808-ban újra visszatért Kolozsvárra a férjével. Ezután 1811. és 1814-ben a pesti és a vidéki színpadokon szerepelt. A »Magyar Kurir« ekkép jellemzi: »Elannyira magára vonta tiszta actiója, kellemetes kimondása, helyes mimikája s